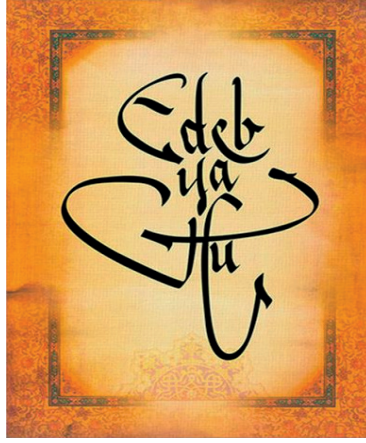

4. Tekrar Testi

1. Aşağıda tekke ve dergâhların girişlerine asılan, güzel yazı formatında yazılmış bir levha yer almaktadır.

Buna göre görseldeki edebî cümlelinin açılımı aşağıdakilerden hangisi ile doğru olarak ifade edilir?

- A) Eline, diline, beline sahip ol.
- B) Dövene elsiz gerek, sövene dilsiz gerek.
- C) Zulüm ile abat olanın akıbeti berbat olur.
- D) Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı.
- E) Dil dudak deprenmeden anlayan beri gelsin.

2. "Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin."

(Hucurât suresi, 10. ayet)

"Birbirinize haset etmeyin! ... Ey Allah'ın kulları! Kardeş olun. Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu düşmanına teslim etmez, onu küçük görmez. 'Takva' işte buradadır. Kişiyi Müslüman kardeşini küçük görmesi kötülük olarak yeter. Her Müslüman'ın canı, malı ve ırzı diğer bir Müslüman'a haramdır."

(Hadis-i şerif)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayet ve hadiste öngörülen kardeşliğin özelliklerinden değildir?

- A) Kaynağını Allah'a iman oluşturur.
- B) Kan bağından öte bir anlayışa sahiptir.
- C) İnananlar birbirleriyle ilişkilerinden sorumludur.
- D) Müminler Allah'ın rızasına ancak kardeşlikle ulaşabilirler.
- E) Kardeşlik hukukunu çiğneyenler ahirette cezalandırılacaktır.

4. Tekrar Testi

3. Kadirilikte yer alan bazı ilkeler şunlardır:

Dilini yemine alıştırılmamak.	Başkalarına yük olmamak.	Tevazu sahibi olmak.
Sürekli Allah'ı zikretmek.	Gündüzleri oruç tutup geceleri az uyumak.	İnsanların sahip olduğu şeylere tamah etmemek.

Buna göre aşağıdaki hadislerden hangisi bu ilkelerden biriyle eşleştirilemez?

- A) "Dünyaya rağbet gösterme ki Allah seni sevsin; insanların ellerinde bulunana rağbet etme ki onlar da seni sevsin."
B) "Kim yalan konuşmayı terk etmezse Allah o kimsenin yemesini içmesini bırakmasına kıymet vermez."
C) "O kadar mütevazı olun ki kimse kimseye böbürlenmesin; kimse kimseye zulmetmesin."
D) "Müminin üç kalesi vardır: birisi zikrullah, birisi Kuran okumak, diğeri de namazdır."
E) "Birinizin sırtında bir bağ odun yüklenip satması dilenmesinden hayırlıdır."

4. Dervişe bir gün "Sevginin sadece sözünü edenlerle, onu yaşayanlar arasındaki fark nedir?" diye sormuşlar. Derviş soruyu göstererek yanıtlamak istemiş. Bunun için sevgiyi dilden kalbine indirememiş olanları çağırarak onlara bir sofraya hazırlamış. Hepsini sofrada yerlerini almışlar. Derken sıcak çorbaları ve derviş kaşıkları denilen bir metre boyunda kaşıkları getirmiş ve "Bu kaşıkların ucundan tutup öyle yiyeceksiniz." şeklinde bir kural koymuş.

Peki deyip çorbalarını içmeyi denemişler. Fakat kaşıklar uzun geldiğinden sıcak çorbayı döküp saçmaktan hem kendilerini yakmışlar hem de ağızlarına bir damla bile götürememişler. En sonunda bakmışlar olacak gibi değil sofradan aç kalkmışlar.

Daha sonra derviş aynı ortamı hazırlayarak, bu defa sevgiyi gerçekten yaşayanları yemeğe çağırmış ve aynı şartı dile getirmiş. Bunun üzerine her biri uzun kaşığını çorbaya daldırılmış, sonra karşısındaki kardeşine uzatarak çorbalarını içmişler. Böylece her biri diğerini doyurmuş ve sofradan afiyetle şükrederek kalkmışlar...

Bu menkıbede gerçek sevgi ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişki anlatılmak istenmiştir?

- A) Alçak gönüllülük B) Yardımlaşma C) Tutumluluk D) Hoşgörü E) Kanaat

5. Tasavvuf; sözlükte, saf olmak ve ilk safta bulunmak gibi anlamlara gelir. Terim olarak ise, güzel ve ulvi olan huyları kazanma girişiminde bulunmak ve çirkin huylardan uzaklaşmaya çalışmaktır. Tasavvufu kalbe yalnızca Allah sevgisini yerleştirmek ve nefsi kötü duygulardan arındırma olarak tanımlayan mutasavvıflar da vardır.

Bu parçada tasavvuf yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Nefsin kötü arzu ve isteklerden tezkiyesi amaçlanmaktadır.
B) Özdenetim sahibi bireyler yetiştirilmek istenmektedir.
C) Erdemli davranışlar kazandırılmaya çalışılmaktadır.
D) Temeli Kur'an ve sünnete dayandırılmaktadır.
E) Sade bir yaşantı tavsiye edilmektedir.

4. Tekrar Testi

6. Aşağıda tasavvuf ile ilgili bazı kavramlar ve tanımları eşleştirilmek istenmiştir.

HALVET	Uzlet, inziva, yalnızlık, tek başına yaşamak topluma karışmamak.
TEZKİYE	Temizlenme. Nefsi manevi kirlerden arındırmak.
ZAHİD	Sezgi, tecrübe ve manevi yolla elde edilen bilgi.
İRFAN	Dünyaya rağbet etmeyen, kendini bütünüyle ahirete ve Hakk'a veren, mala mülke şöhrete değer vermeyen.

Buna göre hangi iki seçeneğin yeri değiştirilirse eşleştirme doğru olur?

- A) Halvet - Tezkiye B) Zahid - İrfan C) Zahid - Halvet D) Tezkiye - İrfan E) İrfan - Halvet

7. Tasavvufta inziva hayatı bir süreliğine gerekli olsa da asıl olan halkın içinde, toplumdan uzaklaşmadan manevi ilerleme yolunda çaba göstermektir. O yüzden mutasavvıfların pek çoğu birer meslek edinmişler, geçimlerini kendi emekleri ile kazanmışlardır. Bu uğraşları onları tasavvufi hayattan koparmadığı gibi manevi ilerleyişlerine de engel olmamıştır.

Buna göre,

- I. El ele el Hakk'a
- II. El kârda gönül yarda
- III. Kendi yer salkımı, ele verir talkını
- IV. Halk içinde Hak'la beraber olmak

sözlerinden hangileri parçanın düşüncesi ile örtüşmektedir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) II ve IV. E) I, II ve IV.

8. "Onlar, inananlar ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Ra'd suresi, 28. ayet)

Bu ayette altı çizili yerler aşağıdaki tasavvuf terimlerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Zühd B) Zikir C) İrfan D) İsbâr E) İhlas

4. Tekrar Testi

9. İslam düşüncesinde tasavvufi yorumlardan bazılarının ilkeleri şu şekildedir:

MEVLEVİLİK	KADİRİLİK	YESEVİLİK
<ul style="list-style-type: none">• Dinî esasları iyi bilmek• Alçak gönüllü olmak• Dindar olmak• Kalbini her zaman temiz tutmak• Maddi ve manevi temizliğe önem vermek	<ul style="list-style-type: none">• Dilini yemine alıştırmamak• Başkalarına yük olmamak• Tevazu sahibi olmak• Sürekli Allah'ı zikretmek• İnsanların sahip olduğu şeylere tamah etmemek	<ul style="list-style-type: none">• Züht ve takvaya önem vermek• Devamlı abdestli gezmek• Dünya malına ve zevklerine önem vermemek• Allah'ı çokça zikretmek

Bu bilgiler aşağıdaki ayetlerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) "Siz namaza çağırduğunuz vakit onu alaya alıp eğlence yerine koyuyorlar. Bu şüphesiz onların akılları ermeyen bir toplum olmalarındandır."
(Mâide suresi, 58. ayet)
- B) "Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı ancak geçici bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdir."
(Mü'min suresi, 39. ayet)
- C) "Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü sen yeri asla yaramazsın, boyca da dağlara asla erişemezsin."
(İsrâ suresi, 37. ayet)
- D) "Şüphesiz Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlar ve iyilik yapanlarla beraberdir."
(Nahl suresi, 128. ayet)
- E) "Elbiseni tertemiz tut. Kötü şeyleri terk et."
(Müddesir suresi, 4 ve 5. ayetler)

10. Dervişlik olsaydı taç ile hırka.
Biz dahi alırdık otuza kırka.

Yunus Emre'nin bu dizelerde vermek istediği mesaj aşağıdaki sözlerden hangisiyle aynı doğrultudadır?

- A) "Sabreden derviş muradına ermiş."
B) "Dervişin fikri ne ise zikri de o olur."
C) "Hacı hacıyı Mekke'de, derviş derviş tekke bulur."
D) "Yedi derviş bir posta oturur da iki hükümdar dünyaya sığmaz."
E) "Kişi hacı olmaz gitmek ile Mekke'ye, eşek derviş olmaz taş çekmekle tekkeye."

4. Tekrar Testi

11. I. Hz. Peygamber, sahabe ve onlardan sonra gelenleri içine alan, henüz tasavvuf kavramının ortaya çıkmadığı hicri ikinci asra kadar olan dönemdir.
- II. Sufi kavramının kullanılmaya ve ilk sufi isimlerinin duyulmaya başlandığı dönemdir. Maruf Kerhi, Cüneyd-i Bağdâdî ve Gazali bu dönemde yetişmiştir.
- III. Hicri altıncı asırdan itibaren sosyal hayatın bir parçası haline gelmiştir. İbn Arabi, Mevlana gibi büyük temsilcilerinin yetiştiği şiir ve edebiyatla ilgili önemli eserlerin verildiği dönemdir.

Haklarındaki bilgiler numaralanarak verilen Tasavvufi düşüncenin dönemleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Zühd	Tasavvuf	Tarikat	Zühd
B) Tasavvuf	Tarikat	Zühd	Tasavvuf
C) Zühd	Tarikat	Tasavvuf	Zühd
D) Tarikat	Tasavvuf	Zühd	Tarikat
E) Tasavvuf	Zühd	Tarikat	Tasavvuf

12. Hasan Basri dedi ki: "Vallahi, yetmiş Bedir'liye yetiştim, çoğu kez giydikleri sof idi. Eğer siz onları görseydiniz deli sanırdınız. Onlar da sizin iyilerinizi görselerdi 'Bunların ahirette bir nasibi yok.' derlerdi. Kötülerinizi görselerdi, 'Bunlar hesap gününe inanmıyorlar.' derlerdi, dedi ve şu ayeti okudu: "Allah'a karşı saygısızlıktan sakınanlar mutlaka cennet bahçelerinde ve pınar başlarında olacaklar."

(Hicr suresi, 45. ayet)

Hasan Basri'nin parçada vurguladığı hayat tarzı, sonraki dönemlerde hangi tasavvufi kavramla ifade edilmiştir?

- A) Fakr B) İhlas C) İrfan D) Zühd E) Zikir

13. • Semâ, Mevlana'nın dinî merasimlerde duyduğu coşkunun etkisi ile herhangi bir kurala bağlı kalmaksızın zaman zaman yaptığı bir zikir ritüelidir. Bu ritüel vefatından sonra geliştirilmiş ve son şeklini almıştır. Buna göre, Mevlevi dervişinin musiki eşliğinde sağ elini göğze, sol elini yere doğru çevirerek dönmesi "Haktan alıp halka vermek." düsturunu sembolize eder. Giydiği hırka mezarı, külah mezar taşı, tennure ise kefeni temsil eder.
- Semah, ceme katılanların manevi coşku hâlinde kendilerinden geçerek, Allah'ın güzel isimlerinden birini zikredip ilahi bir aşkla ayakta dönmeleridir. Semah ayininde müzik ezgilerini dinlemek, vecde gelip dönmek ve kendinden geçmek esastır.

Bu parçaya göre aşağıdaki sema ve semah ile ilgili bilgilerden hangisi her ikisinde de ortaktır?

- A) Özel kıyafetler giyilerek yapılırlar.
- B) Kadın erkek karışık gerçekleştirilirler.
- C) Ney çalgısı temel enstrüman kabul edilir.
- D) Ayini yöneten kişinin duası ile tamamlanırlar.
- E) Manevi coşku ve heyecan halinde icra edilirler.

4. Tekrar Testi

14. Bir adam haram kabul edilen bir yoldan para kazanıp bununla kendisine bir inek alır. Bir süre sonra, yaptıklarından pişman olur ve hiç olmazsa iyi bir şey yapmış olmak için bunu Hacı Bektaş Veli'nin dergâhına kurban olarak bağışlamak ister. O zamanlar dergâhlar aynı zamanda aşevi işlevi görüyordu. Durum Hacı Bektaş Veli'ye anlatıldığında o, "Helal değildir." diyerek bu kurbanı geri çevirir. Bunun üzerine adam Mevlevî dergâhına gider ve aynı durumu Mevlana'ya anlatır. Mevlana ise bu hediyeyi kabul eder. Adam aynı şeyi Hacı Bektaş-ı Veli'ye de anlattığını ama onun bunu kabul etmediğini söyler ve Mevlana'ya bunun sebebinin sorar. Mevlana şöyle cevap verir: "Biz bir karga isek, Hacı Bektaş-ı Veli bir şahin gibidir. Öyle her leşe konmaz. O yüzden senin bu hediyeni biz kabul ederiz ama o kabul etmeyebilir." Adam üşenmez kalkar Hacı Bektaş dergâhına gider ve Hacı Bektaş-ı Veli'ye, Mevlana'nın kurbanı kabul ettiğini söyleyip bunun sebebinin bir de ona sorar. Hacı Bektaş-ı Veli şöyle yanıtlar: "Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlana'nın gönlü okyanus gibidir. Bu yüzden, bir damlayla bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez. Bu sebepten dolayı o senin hediyeni kabul etmiştir."

Bu metne hâkim olan temel duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabır B) Tevazu C) Ölçülülük D) Merhamet E) Fedakârlık

15. Bayezid-i Bestamî'ye;

- "Efendim, siz su üstünde yürüyormuşsunuz!" dediler.
- "Bir çöp de su üstünde yüzer." cevabını verdi.
- "Havada uçuyormuşsunuz!" dediler.
- "Kuş da havada uçar. Önemli olan Allah'tan başkasına gönül bağlamamaktır." buyurdu.

Bu diyalogdan çıkarılabilecek temel sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her canlı kendine vahyolunanı yapar.
B) İnsan diğer canlılardan farklıdır.
C) Keramet değil istikamet esastır.
D) Sufiler keramet gösterebilir.
E) Keramet ve mucize haktır.

16. Sufilerin en öne çıkan özellikleri, farzları yerine getirdikten ve haramlardan kaçındıktan sonra malayani denilen boş ve anlamsız meşguliyetleri terk etmek, amaçlarıyla aralarına giren her türlü alakadan sıyrılmaktır. Onların Allah'tan başka gaye ve maksatları yoktur.

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sufilerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Aza koşup, çoktan kaçmak
B) Açlığı tokluğa tercih etmek
C) Üstünlük ve büyüklüğe rağbet etmemek
D) Dünya işlerini terk edip, çalışmayı bırakmak
E) İhtiyaç anında bile başkalarını kendine tercih etmek

4. Tekrar Testi

17. Görselde Alevi kültürü ile ilgili bazı görev tanımları verilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

<u>Ahmet</u>	<u>Fatma</u>	<u>Mehmet</u>	<u>Ali</u>
A) Dede	Zakir	Çerağcı	İbrikçi
B) Rehber	Çerağcı	Peyikçi	Sakka
C) Dede	Çerağcı	Ferraş	Sakka
D) İbrikçi	Niyazcı	Gözcü	Çerağcı
E) Meydancı	Zakir	Rehber	Niyazcı

18. "Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin."

(Hucurât suresi, 10. ayet)

Aşağıdakilerden hangisi verilen ayetle anlamca aynı doğrultudadır?

A) "Musa, 'Ey Rabb'im! Beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine garkeyle! Sen merhametlilerin en merhametlisin.' dedi."

(A'râf suresi, 151. ayet)

B) "Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. 'Ey kavmim!' dedi, 'Allah'a kul olun, ahiret gününü ümitle bekleyin; yeryüzünde bozgunculuk yapıp karışıklık çıkarmayın!'"

(Ankebût suresi, 36. ayet)

C) "Semud kavmine, 'Allah'a kulluk edin.' demesi için kardeşleri Salih'i gönderdik. Ama hemen birbiriyle çekişen iki grup oluverdiler."

(Neml suresi, 45. ayet)

D) "Babası, 'Yavrucuğum' dedi, 'Rüyanı sakın kardeşlerine anlatma, sonra sana tuzak kurarlar! Çünkü şeytan insana apaçık bir düşmandır.'"

(Yûsuf suresi, 5. ayet)

E) "Hep birlikte Allah'ın ipine sınımsız yapışın; bölünüp parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın..."

(Â-i İmrân suresi, 103. ayet)

4. Tekrar Testi

19. Şemada Alevilik-Bektaşilikteki cem türleri ve tanımları verilmek istenmiştir.

Buna göre tanım kavram eşleştirmelerinden hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) II ve III. E) I, II ve III.

20. Alevi-Bektaşiler Hz. Peygamber'in soyuna Kerbela'da yapılan zulmü kınamak ve onların acılarını kendi yüreklerinde hissetmek amacıyla her yıl on iki gün matem tutarlar. Bu ayda matem ve oruç bir bütün olarak uygulandığı için daha büyük bir anlam kazanır. Bundan dolayı bu orucun diğer bir adı da "Yas-ı Matem"dir. Alevi-Bektaşiler bu günlerde; sıvı gıda tüketmez, tıraş olmaz, çamaşır yıkamaz, hayvan ve ağaç kesmezler. Et, soğan, sarımsak, yumurta yemezler. Aynaya bakmaz ve süslenmezler. Düşün, oyun ve çeşitli eğlenceler yapmazlar.

Parçada sözü edilen oruç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hızır orucu B) Adak orucu C) Şükür orucu D) Keffaret orucu E) Muharrem orucu

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.